

Titulació	Tipus	Curs
2503710 Geografia, Medi Ambient i Planificació Territorial	OB	2

Professor/a de contacte

Nom: Juan Antonio Modenes Cabrerizo

Correu electrònic: juanantonio.modenes@uab.cat

Equip docent

Amand Blanes Llorens

Idiomes dels grups

Podeu consultar aquesta informació al [final](#) del document.

Prerequisits

Cap d'especial

No hi haurà cap distinció entre l'alumnat procedent dels dos graus que comparteixen aquesta assignatura:

Geografia, Medi Ambient i Planificació Territorial (obligatòria)

Antropologia Social i Cultural (optativa)

Objectius

Objectiu general: L'objectiu bàsic de l'assignatura és introduir l'alumnat en els trets bàsics de l'estudi de les poblacions humanes, tant pel que fa al MÈTODE DEMOGRÀFIC com pel que fa al CONEIXEMENT dels fenòmens demogràfics més generals; així com la seva interrelació amb elements contextuais històrics, territorials i ambientals.

a) Familiarització de l'alumnat amb els principals indicadors demogràfics

- Càlcul d'indicadors: mètodes i fonts de dades.

- Informació demogràfica disponible: bancs de dades a Internet.

b) Adquisició de coneixements sobre el comportament de les poblacions reals.

- Comprendre el procés històric de conformació de les poblacions i els sistemes demogràfics

- Interaccions del sistema demogràfic amb altres esferes de l'activitat humana, medi ambient i planificació.

c) Reforç dels elements lògics i analítics en relació amb els estudis de població.

- Enfocaments demogràfics per a la interpretació d'informació social.

Resultats d'aprenentatge

1. CM13 (Competència) Analitzar les implicacions de les diferències sociodemogràfiques i de gènere quan es duu a terme un projecte o un treball de recerca.
2. KM16 (Coneixement) Identificar les interrelacions principals entre estructures i dinàmiques demogràfiques en la perspectiva temporal i en la territorial.
3. KM18 (Coneixement) Descriure les característiques demogràfiques bàsiques de les poblacions humanes.
4. SM14 (Habilitat) Interpretar les tendències demogràfiques mitjançant l'ús d'eines analítiques apropiades.

Continguts

1. Presentació.
2. Objecte d'estudi de la demografia.
3. Mètodes: Fonts de dades estadístiques
4. Mètodes: Dimensions temporals i Diagrama de Lexis
5. Mètodes: Indicadors i taxes
6. Mètodes: Comparabilitat en Demografia. Estandardització de taxes.
7. Mesura i anàlisi de fenòmens demogràfics: fecunditat.
8. Mesura i anàlisi de fenòmens demogràfics: mortalitat.
9. Teories de canvi demogràfic: La Teoria de la Transició Demogràfica
10. Teories de canvi demogràfic: La Teoria del Dividend Demogràfic
11. Teories de canvi demogràfic: La Teoria del Metabolisme Demogràfic.
12. Demografia aplicada: Les projeccions de població a diferents escales.
13. Demografia aplicada: Previsions de demanda residencial.
14. Demografia aplicada: Conseqüències demogràfiques de la planificació urbana.

Activitats formatives i Metodologia

Títol	Hores	ECTS	Resultats d'aprenentatge
Tipus: Dirigides			
Classes teòriques dirigides	31,34	1,25	
Pràctiques en aula informàtica	15,66	0,63	
Tipus: Supervisades			
Elaboració de pràctiques	15	0,6	
Tutories individuals o petits grups	10	0,4	
Tipus: Autònomes			
Estudi i preparació proves escrites	20	0,8	
Lectures complementàries recomanades	20	0,8	
Treball autònom pràctiques periòdiques	35	1,4	

El curs durarà aproximadament 15 setmanes, a raó de 3 hores setmanals, el que completa 50 hores de treball conjunt a l'aula.

El treball setmanal constarà de dos tipus de sessions:

- Una primera sessió d' 1,5 hores serà de tipus TE, és a dir, la iniciativa la portarà el professor o professora mitjançant la presentació i explicació dels diferents temes, incloent l'ús de les TIC (accés a internet, presentacions dinàmiques basades en power-point). Es animarà la participació de l'alumnat mitjançant lectures prèvies, preguntes i petits debats.
- Una segona sessió setmanal serà de tipus PAUL (1,5 hores), de treball pràctic en aula, en què el professorat coordinarà el treball individual o de petits grups de l'alumnat, principalment en aula d'informàtica. En aquestes sessions pràctiques es presentaran i s'utilitzaran fonts estadístiques públiques en línia, es resoldran problemes de càlcul d'indicadors urbans, demogràfics i residencials, així com es comentaran textos rellevants o un altre material d'interès.

Algunes setmanes les dues sessions seran de tipus TE, teoria.

Les activitats pràctiques generaran productes realitzats per part dels estudiants que formaran part de les evidències d'avaluació, conjuntament amb 2 exàmens parcials.

S'utilitzarà el campus virtual. En aquest espai l'alumnat disposarà dels materials preparats per a les classes teòriques i pràctiques. Així mateix serà el lloc per lliurar els resultats de les pràctiques.

El professorat destinarà aproximadament uns 15 minuts d'una classe a permetre que els i les estudiants puguin respondre les enquestes d'avaluació de l'actuació docent i d'avaluació de l'assignatura.

Nota: es reservaran 15 minuts d'una classe, dins del calendari establert pel centre/titulació, per a la complementació per part de l'alumnat de les enquestes d'avaluació de l'actuació del professorat i d'avaluació de l'assignatura/mòdul.

Avaluació

Activitats d'avaluació continuada

Títol	Pes	Hores	ECTS	Resultats d'aprenentatge
Avaluació d'activitats de classe a sessions de teoria	20%	0	0	CM13, KM16, KM18, SM14
Avaluació teoria (primer examen parcial)	20%	1,5	0,06	CM13, KM16, KM18, SM14
Avaluació teoria (segon examen parcial)	20%	1,5	0,06	CM13, KM16, KM18, SM14
Lliurament documents finals pràctiques aula	40%	0	0	CM13, KM16, KM18, SM14

Aquesta assignatura aplica l'avaluació contínua i no és possible optar per l'avaluació única.

Evidències de l'avaluació:

- L'avaluació dels continguts es portarà a terme a través de dos exàmens parcials. Constaran de 4-5 preguntes curtes, en què es mesurarà la capacitat d'utilitzar els conceptes i indicadors en el context adient, i d'interpretar-los correctament des del punt de vista de les dinàmiques demogràfiques. Les dates estaran previstes en el programa de curs i es comunicaran el primer dia de classe. Aquestes proves cal realitzar-les presencialment, el dia, hora i aula assignats

- L'avaluació de les pràctiques es farà a partir dels dossiers d'informes individuals. L'assistència activa i participació en la discussió de resultats a cada classe pràctica serà un element avaluable. Els informes dels treballs pràctics lliurats seran a títol individual de cada estudiant, encara que pot realitzar-se un treball cooperatiu per a la seva resolució a l'aula i fora d'ella.

- La participació activa a les sessions de teoria també serà avaluable, mitjançant activitats avaluables dutes durant la classe.

Pes de les diferents evidències en l'avaluació final:

- La qualificació dels dos exàmens parcials representa el 40% del valor total (20%+20%)

- S'avaluarà la participació i els resultats en diferents activitats dutes a terme en les sessions de teoria, per a les quals l'assistència a classe serà necessària (20%)

- L'avaluació del treball pràctic a les sessions PAUL i dels informes de resultats. L'avaluació de les pràctiques tindrà en compte l'assistència i participació a classe i l'informefinal lliurat.

Per aprovar l'assignatura caldrà:

a) superar la nota 5 en el global (mitjana ponderada d'exàmens, activitats a les sessions de teoria i pràctiques)

b) haver obtingut una mitjana de 5 en els exàmens, amb una nota de 4 o més en cada examen,

c) l'avaluació mitjana de les pràctiques caldrà que superi o iguali la nota 4.

Càlcul nota final:

La nota final és la mitjana ponderada de totes les notes i els exercicis i exàmens no realitzats comptaran com a 0 (zero). Els exercicis pràctics lliurats fora del termini establert no seran rebuts i es consideraran no realitzats (nota 0, zero). L'estudiant rebrà la qualificació de "No avaluable" sempre que no hagi lliurat més del 30% de les activitats d'avaluació, incloent-hi els dos exàmens parcials.

Recuperació:

Hi ha dret a recuperació, que es realitzarà la data prefixada per la coordinació docent del grau. No es podrà recuperar conjuntament la part de continguts (exàmens) i la part pràctica (dossier de pràctiques); cal haver aprovat exàmens o dossier de pràctiques, com a mínim. Només podran ser recuperats aquells exàmens i exercicis realitzats i/o lliurats en els terminis indicats.

Efectes en l'avaluació de la còpia, el plagi i altres irregularitats:

En cas que l'estudiant realitzi qualsevol irregularitat que pugui conduir a una variació significativa de la qualificació d'un acte d'avaluació, es qualificarà amb 0 aquest acte d'avaluació, amb independència del procés disciplinari que s'hi pugui instruir. En cas que es produeixin diverses irregularitats en els actes d'avaluació d'una mateixa assignatura, la qualificació final d'aquesta assignatura serà 0. Entre aquestes irregularitats està la còpia o plagi de treballs o parts de treballs. Recordem que es considera "còpia" un treball que reproduïx tot o gran part del treball d'un/a altre/a company/a. "Plagi" és el fet de presentar tot o part d'un text d'un autor com a propi, sense citar les fonts, siguin en paper o en format digital. Veure documentació de la UAB sobre "plagi" a: http://wuster.uab.es/web_argumenta_obert/unit_20/sot_2_01.html.

Revisió de les qualificacions parcials i finals:

En el moment de realització de cada activitat avaluativa, el professor o professora informará l'alumnat (Moodle) del procediment i data de revisió de les qualificacions.

Altres informacions:

Els i les estudiants repetidors/es no tenen un tractament diferenciat de la seva avaluació.

Alertes sanitàries: En cas que les proves no es puguin fer presencialment s'adaptarà el seu format (mantenint-ne la ponderació) a les possibilitats que ofereixen les eines virtuals de la UAB. Els deures, activitats i participació a classe es realitzaran a través de fòrums, wikis i/o discussions d'exercicis a través de Teams, etc. El professor o professora vetllarà perquè l'estudiant hi pugui accedir o li oferirà mitjans alternatius, que estiguin al seu abast.

Bibliografia

Cada sessió de teoria va acompanyada per una lectura obligatòria curta, que cal llegir i preparar abans de la sessió, i una lectura complementària, recomanada per completar l'estudi dels coneixements i habilitats relacionats.

Les lectures obligatòries i recomanades seran anunciades, juntament amb el calendari de l'assignatura, el primer dia de classe.

La bibliografia de consulta del curs és:

Llibres recomanats:

GARCÍA, IsidroDubert; PÉREZ-CARAMÉS, Antía (2021). Invasión migratoria y envejecimiento demográfico.: Dos mitos contemporáneos. Catarata, 2021.

LUTZ, Wolfgang (2021) Advanced Introduction to Demography. Cheltenham: Edward Elgar

Manuais i llibres sobre metodologia demogràfica

ARROYO, Andrés, Elena MANZANERA, Y Antonio PASCUAL -EdS- (2007), Estadísticas demográficas y sociales. Difusión estadística. Jaén: Universidad de Jaén.

PRESSAT, Roland (1983). El análisis demográfico. Madrid: FCE.

RILEY, Nancy; Brunson, Jan (Eds.). (2018). International Handbook on Gender and Demographic Processes (Vol. 8). Springer.

TAPINOS, George (1988). Elementos de demografía. Madrid: Espasa Calpe

Dinàmiques demogràfiques a distintes escales.

CABRÉ, Anna (1999), El sistema català de reproducció, Barcelona, Proa.

LIVI-BACCI, Massimo (2009) Historia mínima de la población mundial. Barcelona: Crítica.

THUMERELLE, Pierre-Jean (1997) Las poblaciones del mundo, Madrid: Cátedra

REQUES, Pedro (2001). Población, recursos y medioambiente:¿ el final de los mitos. *Santander: Ed. Universidad de Cantabria.*

Enllaços i bibliografia adicional se subministraran a les classes.

Programari

A les pràctiques d'aula informàtica s'utilitzarà el següent programa informàtic per al tractament de dades:

- Excel

Els informes de les pràctiques caldrà presentar-los en format .pdf

Llista d'idiomes

Nom	Grup	Idioma	Semestre	Torn
(PLAB) Pràctiques de laboratori	11	Català	primer quadrimestre	matí-mixt
(PLAB) Pràctiques de laboratori	12	Català	primer quadrimestre	matí-mixt
(PLAB) Pràctiques de laboratori	13	Català	primer quadrimestre	matí-mixt
(TE) Teoria	1	Català	primer quadrimestre	matí-mixt